

Obrazy zakończyło wystąpienie Aryny Wiaczorkowej (Mińsk). W swym referacie podjęła ona interesujący problem kształcenia przedmiotów matematycznych na Uniwersytecie Wileńskim i w kolegiach Wielkiego Księstwa Litewskiego. A. Wiaczorka omówiła nie tylko kwestię dydaktyki, ale poszerzyła treść swego wykładu o kwestię poziomu nauczania różnych dziedzin matematyki. Przedstawiła również podręczniki używane na uczelniach litewskich.

Ze względu na znaczną absencję wśród uczestników seminarium obrady zakończyły się wcześniej niż zapowiadano w programie sesji. Przeprowadzono dyskusję na temat wszystkich referatów wygłoszonych tego dnia.

Podsumowania obrad dokonał prof. J. Wiesiołowski. Uznał on seminarium za niezbyt udane ze względu na nieobecność niemal połowy referentów, co znacznie zubożyło jego tematykę. Większość z nich nie dojechała do Poznania ze względu na napiętą sytuację na Białorusi. Z ubolewaniem dodać trzeba, że nie wzięła udziału w sesji, mimo zgłoszonych referatów, również część młodych naukowców z Poznania. Organizatorzy pragną zmiany formuły seminariów, co pozwoliłoby na większy udział reprezentantów takich gałęzi nauki, jak: historia sztuki, etnologia, muzykologia, filologia polska i klasyczna, romanistyka, germanistyka. Interdyscyplinarność badań pozwoliłaby, zdaniem prof. Wiesiołowskiego, na znaczne wzbogacenie poznańskich spotkań mediewistów. Zapowiedziano również tematykę kolejnej sesji. Swą uwagę jej uczestnicy skupiać będą wokół problematyki książki w społeczeństwie średniowiecznym.

Krzysztof Ratajczak

W kręgu reform edukacyjnych (Konferencja naukowa w Skierniewicach)

W dniach 18-19 października 1999 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa na temat „Reformy edukacyjne w Polsce – tradycje i współczesność”, zorganizowana przez Wydział Pedagogiczny Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Humanistycznej w Skierniewicach. Wybór problematyki konferencji nie był przypadkowy. Bezpośrednią inspiracją do jej podjęcia stała się zapoczątkowana w ubiegłym roku szkolnym reforma polskiej oświaty. Uznano bowiem, że spojrzenie na edukacyjną przeszłość i próby jej doskonalenia pozwolą zgłębić uwarunkowania osiągniętych sukcesów i przyczyny ponoszonych porażek. Doświadczenia wyniesione z historii ułatwiają nie tylko zrozumienie i ocenę współczesnych przekształceń strukturalnych i programowych w szkolnictwie, ale również umożliwiają antycypację zagrożeń oraz dostrzeganie symptomów niedociągnięć w nowo przyjętych rozwiązaniach.

Z powyższych przesłanek wyłoniły się główne cele konferencji, które uściśliły i sprecyzowały obszary poszukiwań naukowych referentów. Zaliczono do nich:

- prezentację koncepcji reform edukacyjnych w Polsce,
- przegląd praktycznych dokonań reformatorskich w dziedzinie edukacji,
- próbę oceny dorobku reformatorskiego w płaszczyźnie teoretycznej i praktycznej.

Zgromadzonych uczestników konferencji i gości powitał Dziekan Wydziału Pedagogicznego – Grzegorz Michalski, zaś oficjalnego jej otwarcia dokonała Rektor WSEH w Skierniewicach – Józefina Hryniewicz.

Pierwszy dzień obrad poświęcony został zagadnieniom przemian edukacyjnych mających miejsce w odległej i bliższej przeszłości. Referaty wprowadzające wygłosili Jan Hellwig „Z dziejów reform oświatowych w Polsce” i Antoni Smołański „Teleologia reform edukacyjnych

w nowożytnej Europie i Polsce". Kolejne wystąpienia podnosiły wybrane kwestie reform oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem okresu dwudziestolecia międzywojennego i PRL. „Historiografia edukacyjna II Rzeczypospolitej wobec polskich reform oświatowych” omówiona została przez Władysława Szulakiewicza. Problem nowej filozofii myślenia edukacyjnego i jej wdrażania w rzeczywistości szkolnej podjęto w referatach Krzysztofa Jakubiaka „Instytucje samorządu szkolnego w reformach oświatowych na ziemiach polskich w XIX wieku oraz II Rzeczypospolitej”, Tadeusza Jałmużny „Szkoła pracy – założenia i realizacja w Polsce międzywojennej” oraz Edyty Wolter „Wychowawcze aspekty nagradzania i karania w ujęciu Józefa Włodarskiego cenna inspiracją dla współczesnych postaw nauczycielskich”. Ocenę reform edukacyjnych w Drugiej Rzeczypospolitej w opinii działaczy i teoretyków ruchu ludowego przedstawił Wiesław Jamrozek, a stanowisko Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w tym samym zakresie – Grzegorz Michalski.

Ważnym dopełnieniem tej części obrad były wystąpienia Leszka Albańskiego na temat reform systemu opieki nad dzieckiem oraz Edwarda Szkody poświęcone możliwościom awansu społeczno-zawodowego nauczycieli w przeszłości i obecnie.

Drugi dzień sesji przeznaczony na rozważania koncentrujące się wokół zagadnień współczesnej reformy szkolnej otworzyły referaty Józefiny Hrynkiewicz „Nowoczesna kwestia edukacyjna” i Bogusława Śliwerskiego „Reformowanie oświaty w III RP”. W dalszej części poddano analizie wdrażaną obecnie reformę oświaty z punktu widzenia standardów edukacyjnych Unii Europejskiej (Ilona Kość), podniesiono problem wychowania dzieci i młodzieży w szkole w świetle podstaw programowych (Krystyna Ostrowska), zarysowano stan i perspektywy kształcenia nauczycieli w sytuacji zmian następujących w oświacie (Robert Jankowski), przybliżono problem integrowania kształcenia i wychowania dzieci niepełnosprawnych (Krystyna Baranowicz) oraz zaprezentowano możliwości wykorzystania metody projektów w kształceniu blokowym (Bożena Zajac). Ostatni referat wygłoszony przez Teresę Janicką-Panek stanowił niejako egzemplifikację poruszonych wcześniej kwestii, ukazując nastroje, szanse i zagrożenia w procesie wdrażania reformy oświatowej na przykładzie b. województwa skierniewickiego.

Poszczególnym częściom obrad przewodniczyli profesorowie: Wiesław Jamrozek, Jan Hellwig, Antoni Smołański i Bogusław Śliwerski.

Wygłoszone podczas dwudniowej sesji referaty wzbudziły zainteresowanie uczestników konferencji i wywołały ożywione dyskusje. Szczególnie cenne były te jej fragmenty, które dotyczyły węzłowych kwestii reform edukacyjnych widzianych z perspektywy reprezentantów różnych subdyscyplin pedagogicznych i dyscyplin nauki (historyków wychowania, teoretyków wychowania, dydaktyków, metodyków, pedagogów specjalnych, psychologów i polityków społecznych). Dyskutowano daleko od formułowania recept i przepisów na udane przekształcanie oświaty, ale wyraźnie wskazywali obszary modyfikowanej rzeczywistości, które wymagają szczególnej wrażliwości i ochrony ze strony osób odpowiadających za jej przeprowadzanie.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele wielu ośrodków akademickich z kraju i placówek kształcenia i doksztalcania nauczycieli, m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Kolegium Karkonoskiego – Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jeleniej Górze, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach oraz studenci pedagogiki WSEH w Skierniewicach.

Bogata problematyka naukowa konferencji znajdzie swój zapis w oddzielnej publikacji wydanej nakładem skierniewickiej Uczelni.

Iwonna Michalska